

Praktisk oppgave

Les gjennom hele teksten slik at alle i patruljen har forstått oppgaven før dere begynner.

Oppgaven går ut på å lage ei rive i tre ved hjelp av utleverte materialer og tillatte hjelpemidler.

Total tid på oppgaven er 3 timer. Tidsstraff ved for sen innlevering 5 poeng pr påbegynte min!

Merk riva med patruljenummer, utlevert nummerskilt som festes godt til skaftet

Materialsats :

- 1 planke i gran/furu til riveskaft
- 1 stokk bjørk til rivehode
- 1 stokk rogn til rivepinner
- 1 hoggestabbe

sandpapir til pussing av skaftet

Tillatte hjelpemidler:

- Kniv, skarpslipt god spikkekniv
- Øks, må være skarpslipt
- Snekkersag
- Målbånd/mettermål
- Skrivesaker
- Multiverktøy(leatherman eller lignende)
- 8 mm bor for tre
- Batteridrill med oppladet ekstra batteri (ingen mulighet for lading)
- Håndbor er også greit
- Hammer
- Bryne

Arbeidet med oppgaven foregår på avgrenset område. Hvis dere har glemt noe på patruljeområdet må den vakten som har kontroll med din patrulje kontaktes. En fra patruljen får da lov å hente det dere har glemt. Må noen på do eller forlate patruljeområdet må man kontakte vakten!

Tillatte hjelpemidler: Se eget avsnitt på neste side.

Ei Rive

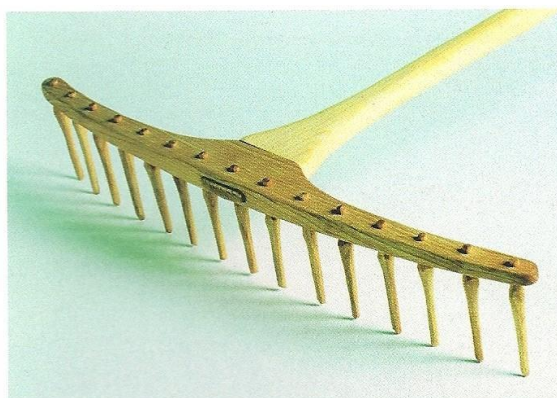
Det å kunne lage nyttegjenstander av naturmaterialer var en viktig egenskap i gamle dager. Folk hadde stor kunnskap om å finne emner i skogen og å utnytte egenskapene hos de forskjellige treslagene. På 16-1700 tallet var det til og med lovpålagt å finne emner i skogen. Et viktig redskap var riva. Med den ble blant annet gras og høy raket sammen. Det er mange måter å lage ei trerive på. I den gamle tradisjonen varierer utformingen fra sted til sted, da hver håndtverker hadde sin måte.

Riveskaftet.

Til skaftet brukes gran eller furu. For å gi best mulig styrke må emnet være rettvokst. Det skal være en del tykkere i ene enden, slik at du har nok materiale til å lage den rektangulære tappen som skal inn i rivehodet. Et godt riveskaft har et ovalt snitt med størst diameter i horisontal retning. Da blir riva lettere å styre uten å måtte holde så hardt i skaftet. Selvsagt må det være godt avrundet, med glatt og flisfri overflate. Puss den delen du holder i med sandpapir.

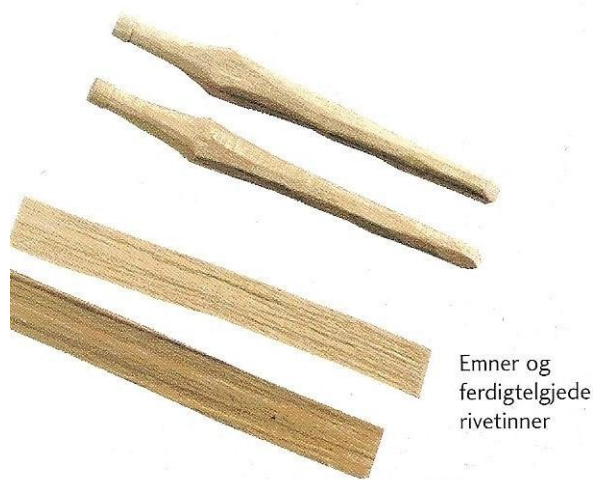
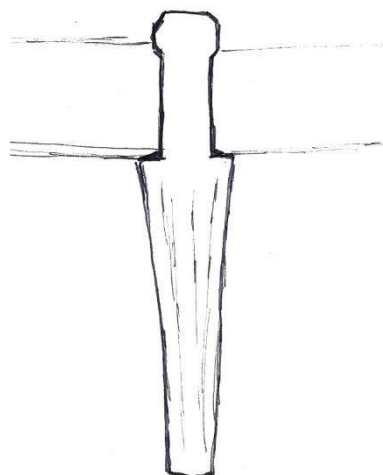
Rivehodet.

Rivehodet lages i bjørk, et sterkt materiale som er godt å bearbeide. Den ideelle formen på rivehodet er buet bakover samtidig som det er svakt buet nedover, dermed når alle pinnene ned i bakken og riva får med seg høy og gras godt. På rivehodet lages et gjennomgående rektangulært hull for festing av tappen på skaftet. Skaft og rivehode skal ikke limes eller skruses sammen, da vil det sprekke. Delene blir holdt sammen av 1 eller 2 pinner på midten. Hull for pinnene bores med 8mm bor. Bor gjennom når rivehodet og skaftet er satt sammen.

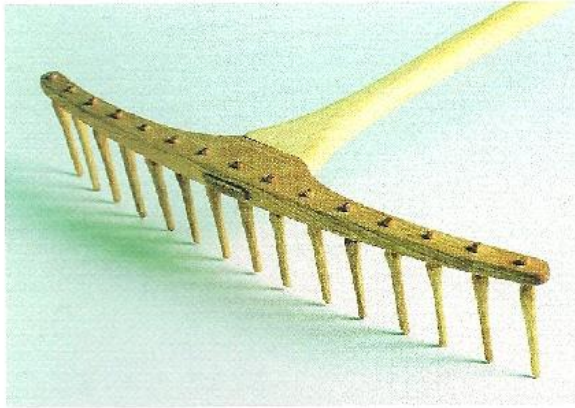

Rivepinner

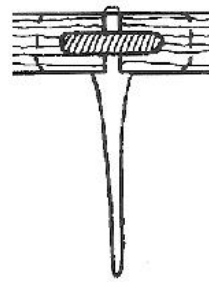
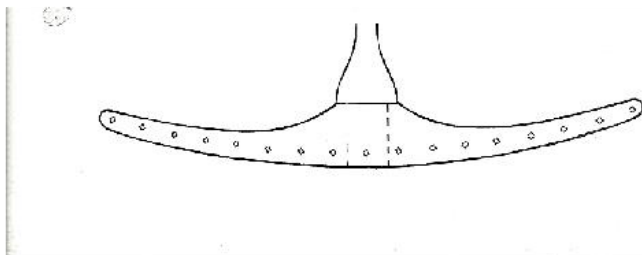
Rogn , som er et sterkt og seigt materiale, egner seg godt til rivepinner. De ferdige pinnene skal være 8 cm lange, målt fra undersiden av rivehodet. Bruk rettvekst materiale og kapp kubber som er ca 15 cm lange, så har du litt å holde i. Disse kløves med øks eller kniv i ca 2x2 cm tykkelse. Pinnene utformes med et hode som er litt større enn hullet i rivehodet, ellers kan utformingen av pinnene være noe forskjellig. Slå forsiktig pinnene inn slik at hodet kommer ut på oversiden av rivehodet. Når denne tilpasningen er gjort riktig, kan riva brukes både i sol og regn uten at pinnene faller ut. Det er lurt å vente med siste finspikkingen av pinnene til hullene i rivehodet er klart

Emner og ferdigtelgjede rivepinner

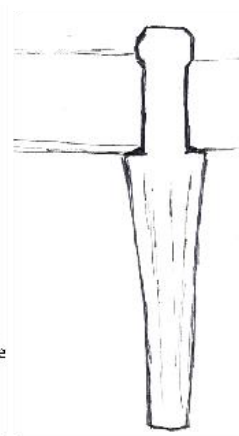
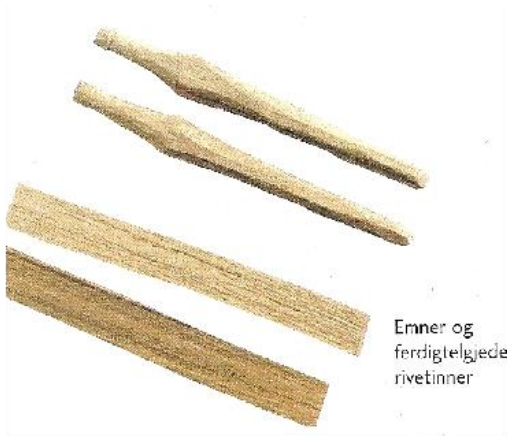

Rivehodet skal lages slik at alle rivepinnene er like lange og alle skal berøre bakken når riva holdes på skrå

Sett rett forfra, midterst rivepinnen fester skaftet til rivehodet

Sett ovenfra, stiptet linjer viser hvor skaftet går gjennom rivehodet

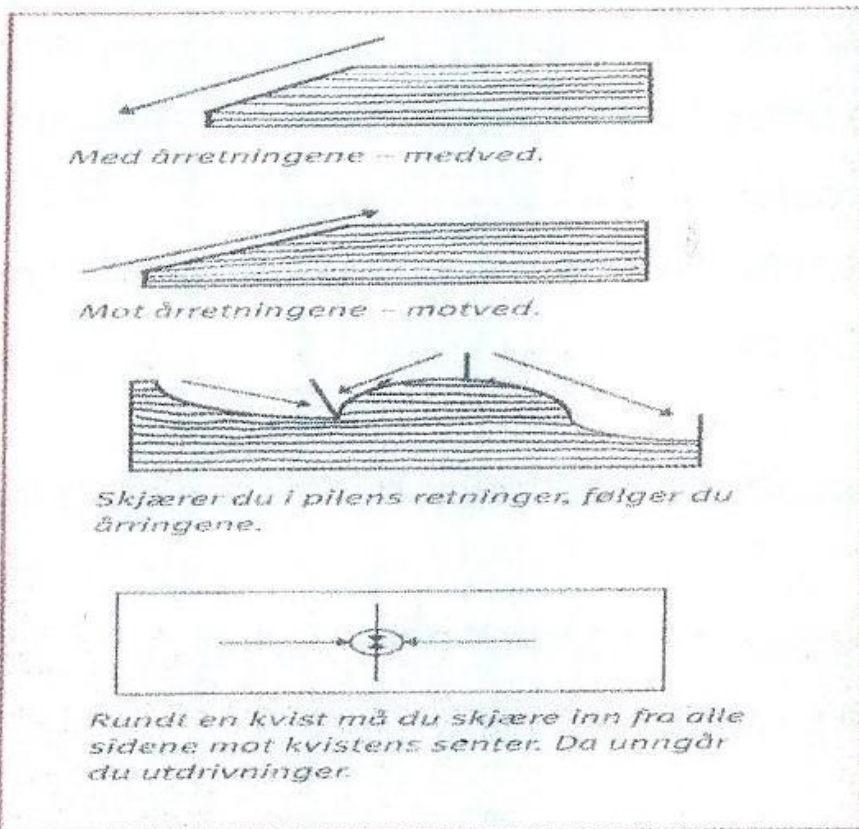
Rivepinnene lages slik at de ikke kan gå helt gjennom og holdes på plass av et lite hode på oversiden

Nyttige tips

- Sag snitt så dere ikke spikker/økser for mye
- Når dere bruker kniv og øks, ta litt om gangen
- Spikk og øks med veden og ikke mot (se tegning under)
- Lag et lite prøveemne og lag noen prøvehull/pinner før dere borer i det ferdige rivehodet.
- Når dere skal lage det rektangulære hullet til skaftet, så tegn opp og bor tett med hull med 8mm boret, bruk så kniven og spikk til hullet.
- Tenk sikkerhet når dere bruker kniv, øks og sag

Ser utrivningene slik ut, betyr det at du må høvle/skjære i pilens retning – fra de skarpeste bruddene.

Bedømmingskriterier

Mål og dimensjoner :

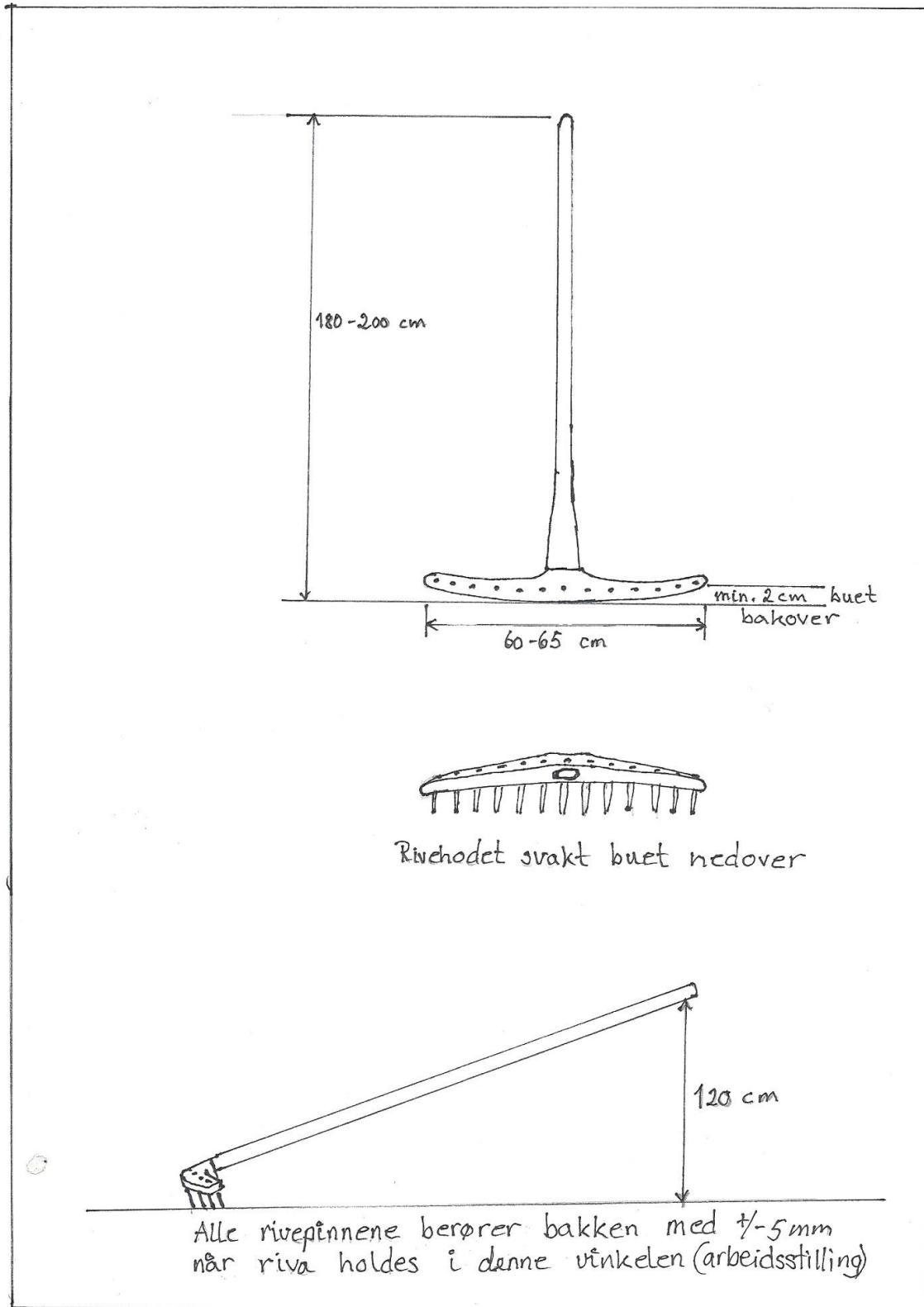
- Total lengde på riva skal være mellom 180 og 200 cm
- Rivehodet skal være mellom 60 og 65 cm, det skal også være buet bakover og nedover slik at alle pinnene når bakken med riva i arbeidsstilling.
- Pinnene skal være 8 cm lange og sitte med 5 cm mellom senter på pinnene, dette vil da gi 13 rivepinner.

Håndverksmessig utførelse:

Pinnene og skaftet skal sitte fast og skaftet er festet med 1 eller 2 rivepinner
Skaftet skal ha jevn og fin overflate. NB! Det er kun overste del som skal pusses med sandpapir, nederste del skal ha en skåret overflate.

Poengsetting ut fra disse kriteriene

- Skaft, Riktig lengde
- Utførelse skaft etter beskrivelse
- Rivehode, Riktig mål og form
- Rivehode og skaft, satt riktig og godt sammen
- Rivetenner, lik avstand
- Lengde rivetenner, 8 cm fra underside rivehode
- Rivetenner sitter fast
- Antall tenner i bakken ,med rive i arbeidsstilling
- Utsmykking/ dekor utført med kniv

Målkriterier til Rive